Hawdd ei Ddeall

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Safon Gwybodaeth Hygyrch (AIS) ar gyfer Meddygon Teulu

Beth ydy hyn a beth mae'n ei feddwl i chi

Mae'r ddogfen yma wedi cael ei hysgrifennu gan **Lywodraeth Cymru**. Mae'n fersiwn hawdd ei ddeall o **'Safon Gwybodaeth Hygyrch'**.

Awst 2025

Cynnwys

Am yr **AIS** 3

Ar gyfer pwy mae'r **AIS** 4

Beth mae'r **AIS** yn ei wneud 6

Beth mae'n rhaid i bractisau meddygon teulu ei wneud 8

Pam mae hyn yn bwysig 9

Mwy o wybodaeth 10

Gwybodaeth Iechyd Hawdd ei Ddeall 13

Gwybodaeth Archwiliadau Iechyd Blynyddol Hawdd ei Ddeall 13

Daw'r lluniau yn y ddogfen hon o Photosymbols:
www.photosymbols.com/

OGL © Hawlfraint y Goron 2025, Llywodraeth Cymru, WG51371, ISBN digidol 978-1-80633-030-0
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg

Am yr AIS

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ni ydy Llywodraeth Cymru.

Mae’r ddogfen yma am y **Safon Gwybodaeth Hygyrch (AIS)**.

Fe fyddwn ni’n ei alw’n **AIS** yn fyr.

Mae’r **AIS** yn set o reolau.
Mae’r rheolau’n dweud bod rhaid i bractisau meddygon teulu:

- Ddarganfod a oes angen help ar rywun i ddeall neu gyfathrebu.

- Roi gwybodaeth i bobl maen nhw’n gallu ei ddeall.
- Roi cefnogaeth i bobl gyfathrebu os ydyn nhw ei angen.

Ar gyfer pwy mae’r AIS

Mae’r **AIS** yn cefnogi pawb sydd angen help i ddeall neu gyfathrebu.

Mae hyn yn meddwl pobl sydd:

- Yn F/fyddar, wedi colli eu clyw, neu’n drwm eu clyw.

- Yn defnyddio Iaith Arwyddion Prydain.

- Yn ddall neu gyda golwg gwael.
- Yn fyddar-ddall.

- Yn anabl.

- Â dementia.

- Yn niwrowahanol.
  Mae niwrowahanol yn meddwl pobl ag ymennydd sy’n gweithio’n wahanol. Er enghraifft, mae awtistiaeth yn gyflwr niwrowahanol.

- Yn gweld darllen neu ysgrifennu yn anodd.

- Ynrhieni neu ofalwyr sy’n ei chael hi’n anodd deall neu gyfathrebu.

- Ddim yn siarad Cymraeg na Saesneg fel eu prif iaith.

Rydyn ni wedi diweddaru’r **AIS** i wneud yn siŵr bod **pawb** yn cael eu cefnogi. Roedd yr hen **AIS** yn cefnogi pobl sydd wedi colli eu golwg neu glyw yn unig.

Beth mae’r AIS yn ei wneud

Mae’r **AIS** yn gwneud yn siŵr bod pobl yn cael:

1. **Gwybodaeth maen nhw’n gallu ei ddeall.** Er enghraifft:

- Hawdd ei ddeall

print bras

- Print bras

- Braille

- Trwy e-bost

- Dros y ffôn

- Trwy fideo

2. **Cymorth cyfathrebu maen nhw ei angen.** Er enghraifft:

- Dehonglydd Iaith Arwyddion Prydain.

- Cyfieithydd ar gyfer eu hiaith eu hunain.

Rhaid i bob practis meddyg teulu yng Nghymru ddilyn yr AIS.

Beth mae'n rhaid i bractisau meddygon teulu ei wneud

Rhaid i bob aelod o staff mewn practisau meddygon teulu:

1. Gofyn
Darganfod ydych chi neu'ch gofalwr angen help gyda gwybodaeth neu gyfathrebu.

2. Cofnodi
Ysgrifennu pa help rydych chi ei angen mewn ffordd glir.

3. Amlwg
Gwneud yn siŵr bod eich anghenion yn hawdd i'w gweld ar eich cofnod iechyd.

4. Rhannu
Rhannu'r wybodaeth yma gyda gwasanaethau eraill y GIG os oes angen.

Dilyn y rheolau cywir am rannu gwybodaeth.

5. Gweithredu
Gwneud yn siŵr eich bod chi'n cael y gefnogaeth a'r wybodaeth gywir mewn ffordd rydych chi'n ei ddeall.

Pam mae hyn yn bwysig

Mae'r **AIS** yn helpu practisau meddygon teulu i roi'r help cywir i bobl sy'n gweld cyfathrebu yn fwy anodd.

Mae cyfathrebu da yn golygu bod pobl yn:

- Deall eu hiechyd a'u gofal

- Teimlo'n hyderus i ofyn cwestiynau
- Gallu gwneud dewisiadau da

- Yn fwy tebygol o aros yn iach

Mwy o wybodaeth

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Dyma 1 o 3 dogfen newydd sydd wedi cael ei gwneud gan Lywodraeth Cymru gyda phartneriaid.

Y ddogfen gyntaf ydy **Safonau Cyfathrebu a Gwybodaeth Hygyrch Cymru**.

Mae'r Safonau yma yn dweud beth mae'n rhaid i wasanaethau gofal iechyd ei wneud i gyfathrebu â phobl.

Mae dogfen hawdd ei ddeall am y Safonau yma: www.llyw.cymru/safon-gwybodaeth-hygyrch-ais-ar-gyfer-practisau-meddygon-teulu

Yr ail ddogfen ydy'r **Safon Gwybodaeth Hygyrch ar gyfer meddygon teulu**.

Mae'r **AIS** yn helpu practisau meddygon teulu i roi'r help cywir i bobl sy'n gweld cyfathrebu yn fwy anodd.

Y drydedd ddogfen ydy **Rheolau newydd ar gyfer staff y GIG sy'n defnyddio gwasanaethau cyfieithwyr ar y pryd a chyfieithu mewn gofal iechyd**.

Mae'r rheolau yma yn dweud sut i drefnu gwasanaethau cyfieithu ar y pryd neu gyfieithu i gleifion.

Mae cyfieithu yn meddwl newid geiriau ysgrifenedig i iaith arall. Mae cyfieithu ar y pryd yn meddwl newid geiriau llafar i iaith arall.

Mae dogfen hawdd ei ddeall am y **AIS** yma: www.llyw.cymru/safon-gwybodaeth-hygyrch-ais-ar-gyfer-practisau-meddygon-teulu

Fe fydd y rheolau a'r safonau yma i gyd yn helpu pobl:

- Deall eu iechyd a'u gofal

- Teimlo'n hyderus i ofyn cwestiynau

- Gwneud dewisiadau da

- Cadw'n iach

I gael rhagor o wybodaeth am y rheolau a'r safonau newydd:

Ewch i'n gwefan: www.llyw.cymru/safonau-cyfathrebu-gwybodaeth-hygyrch-mewn-gofal-iechyd

Neu anfonwch e-bost atom ni yn: hsceyg.equalityteam@gov.wales

Gwybodaeth Iechyd Hawdd ei Ddeall

I gael gwybodaeth iechyd hawdd ei ddeall, rhowch gynnig ar Iechyd A-Z Hawdd ei Ddeall GIG Cymru: 111.wales.nhs.uk/easyreads/easyread.aspx

Gwybodaeth Archwiliadau Iechyd Blynyddol Hawdd ei Ddeall

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi creu pecyn adnoddau hawdd ei ddeall ar gyfer **Archwiliadau Iechyd Blynyddol**.

Yn y pecyn mae gwybodaeth ddefnyddiol ac adnoddau hawdd ei ddeall i'ch helpu i gael eich Archwiliad Iechyd Blynyddol.

Mae ar gael yma: bit.ly/HawddeiDdeallAIB